

врожаю порівняно з контролем при використанні препаратів, що вивчалися, так само вплинуло на врожайність ячменю ярого. Всі препарати, що вивчалися, забезпечили значне підвищення рівня врожаю порівняно з контролем, але найкращим виявився варіант з сумісним використанням препарату Сизам та мікробіологічного комплексу. Найвища прибавка була сформована, незалежно від попередника, на органіно-мінеральному фоні живлення (по гороху – 1,83 т/га; по кукурудзі – 1,11 т/га).

УДК: 633.63.311.14

Коровко І. І., аспірант

Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН

E-mail: InnaKorovko1990@gmail.com

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОДУКТИВНОСТІ НОВИХ ГІБРИДІВ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ

Найбільш важливою проблемою на сучасному етапі розвитку буряківництва в Україні є підвищенням прибутковості галузі, зміцнення економіки бурякоцукрового виробництва в умовах цінової кон'юнктури світового ринку цукру. Як відомо, важливим елементом інтенсивної технології вирощування сільськогосподарських культур, якої притримуються країни-виробники цукрових буряків, залишається правильний підбір гібридів відповідно до конкретної природно-кліматичної зони.

Оскільки кожен гібрид по різному виражає свій генетичний потенціал у залежності від умов вирощування, доцільно обирати відмінні гібриди в межах однієї ґрунтово-кліматичної зони для зменшення ризиків, пов'язаних з нестабільністю погодних умов.

Метою досліджень було проаналізувати показники продуктивності гібридів цукрових буряків 'Монсан', 'Протекта', 'Аскета', 'Си Белана', 'Бізон', 'Хайленд', 'Протеус', 'Глоріанна КВС', 'Акація КВС', які проходили дослідження в трьох ґрунтово-кліматичних зонах на 9 пунктах випробування впродовж 2012–2014 рр. за Методикою кваліфікаційної (технічної) експертизи сортів рослин з визначенням показників придатності до поширення в Україні.

Групування гібридів за спорідненістю здійснили за допомогою кластерного аналізу за методичними вказівками «Статистичний аналіз агрономічних дослідних даних в пакеті Statistica 6.0»

У результаті проведеної кластеризації гібридів цукрових буряків було сформовано 4 кластери: 'Монсан' і 'Протекта', 'Си Белана' і 'Протеус', 'Глоріанна КВС' і 'Акація КВС', 'Бізон' і 'Хайленд'. Подібність даних гібридів між собою свідчить про те, що до їх генотипу залучено приблизно однакові групи генів у результаті селекції, що

може також бути наслідком споріднених батьківських компонентів. Утворені кластери, до яких входять гібриди 'Монсан' і 'Протекта' належать до однієї установи оригінатора – Сингента Кроп Протекшн АГ, Глоріанна КВС і Акація КВС – КВС ЗААТ АГ, Бізон і Хайленд – СЕСВАНДЕРХАВЕ Н.В./С.А. Проте, слід відмітити, що гібриди 'Си Белана' і 'Протеус' створені різними оригінаторами, а їх подібність зумовлена комплексом господарсько-цінних ознак. Гібриди 'Монсан' і 'Протекта', що утворюють один кластер знаходяться на більш віддаленій відстані від кластеру, утвореного 'Бізоном' і 'Хайлендом'.

Отже, гібриди, які належать до одного кластеру будуть однаково реагувати на умови вирощування. Виходячи з цього, для зниження ризику несприятливих факторів необхідно обирати найбільш віддалені за досліджуваними показниками гібриди.

УДК 633.521

Королев К. П., магістр сільськогосподарських наук,

научний співробітник лабораторії селекції льна-долгунця

Республиканское научное дочернее унитарное предприятие «Институт льна»

E-mail: corolev.konstantin2016@yandex.ru

ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ АДАПТИВНОСТЬ КОЛИЧЕСТВЕННЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ НОВОГО ИСХОДНОГО МАТЕРИАЛА ЛЬНА-ДОЛГУНЦА (*LINUM USITATISSIMUM* L.)

Сорт был и остается наиболее дешевым и доступным средством повышения урожайности и улучшения качества производимой продукции.

Следует отметить, что реализация биологических возможностей современных сортов льна-долгунца в производственных условиях составляет в лучшем случае 30–35 %, что обусловлено в значительной степени влиянием неблагоприятных факторов среды.

Полевые исследования проводились на опытном поле лаборатории селекції льна-долгунца Республиканского научного дочернего унитарного предприятия «Институт льна» в 2011–2013 гг.

В ходе проведения двухфакторного дисперсионного анализа, достоверность фактора «генотипы» была доказана результатами среди образцов льна-долгунца, выращенных в различных условиях среды. При 95 % и 99 % уровне значимости средних квадратов установлено, что наибольший вклад генотипа (фактор А) отмечалось по показателю «урожайность соломы» и «процентное содержание длинного волокна», фактора «В» по признакам «урожайность семян» и «степень развития фузариозного увядания».

Пластичностью, на основании расчета коэффициента регрессии, характеризовались такие образцы как: 'Восход' ($b_1=0,29$), 'Тімі-